

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Gospodarske stvari.

O žveplanju trt.

Poleg strupene rose ali peronospore pozna pri nas na Dolenjskem vsak vinogradnik najbolj grozdno plesnobo ali trtno jajčasto plesen (Oidium Tuckeri). Uničevanje obeh zajedavk na vinski trti je dandanes neobhodno potrebno. — Ker je sedaj prišel čas, ko bode zopet treba proti njima nastopiti, hočemo danes v glavnih potezah navesti, kako škoduje grozdna plesnoba in na kakšen način jo moramo najuspešneje zatirati z namenom — da s tem naše vinogradnike spodbudimo k splošnemu in natančnemu postopanju proti nju ter si zopet v spominu osvežimo, zakaj, kedaj, kolikokrat se mora žveplati, da preprečimo nje pogubonosno širjenje in razvijanje.

Grozdna plesnoba napada navadno kmalu po cvetju, časih že tudi pred njim, vse zelene trtne dele in sicer spočetka le v podobi neznatnih, moki podobnih lis. Te se naglo razširjajo in poganjki, listi in mladi grozdi so videti, kakor bi bili potreseni z drobnim, belim pelom. — Napadeni deli dišijo po plesni in ako stojimo sredi takega vinograda, zdi se nam, da je nos poln same plesni.

Ta povlak se pokaže pod drobnogledom kot podgobje ali nitkovje (to so bele, tanke, pajčevinaste niti, glivice), ki se plazi po površju in se mestoma s koreninastimi sesalkami uglablja v zunanjost kožico listov, poganjkov in zelenih jagod, da ondi srka sok iz teh rastlinskih delov in se tako preživi na škodo napadenih delov, ki zaostanejo v rasti. — Iz starejših nitij podgobja pa izrastejo kratki, kvišku stoječi trosi, ki se preščipavajo v jajčasto trosje odtod ime trtna jajčasta plesen — katero se razširja po vinogradu in novo plesen ustanavlja.

Največjo škodo napravi grozdna plesnoba na jagodah, kajti one zaostanejo v rasti, ker se obolela koža ne more tako raztegovati in na vse strani rasti, kakor vsebina, ne dosežejo vsled tega svoje navadne velikosti in sočnosti ter ne postanejo sladke, tudi če je bilo vreme ugodno, toplo in suho. Ta škoda se pa še poveča, ako nastopi deževno vreme; tedaj se razpokajo bolne jagode in gnijejo ob stanovitih mokroti; ob suhem, toplem vremenu se zgrbančijo in posušijo. Manj obolele jagode ostanejo včasih tudi cele ali nikdar ne dorastejo do navadne velikosti in tudi ne dozori popolnoma.

Ako se je zajedavka zelo razmnožila in ji človek ni nikakor nasprotoval, uničiti more ves vinski pridelek.

Vendar ne samo grozdje trpi od te zajedavke, temveč tudi rastlina sama gre pod nič, ako se je bolezen preveč razširila. Mladike zaostanejo v rasti in ako se dogaja to več let zaporedoma, usahne trta.

Vlažno-toplo vreme pospešuje najbolj razvijanje in razširjanje bolezni. Najsilneje napada vinograde po vlažnejših zaprtih legah in take, v katerih stojé trte pregošto, kjer torej ni zadostnega prepriha.

Iz teh opisanih prikazni te zajedavke uvidimo, da je škoda, ki nam jo more napraviti z ozirom na dobroto in množino vinskega pridelka kakor tudi trte same, zelo velika ter da nikakor ne smemo rok križem držati, ampak da se jej moramo z vso silo v bran postaviti s sredstvom, ki ga nam véda priporoča in ga je skušnja potrdila. — Edino zanesljivo sredstvo, katerega se dandanes poslužujemo, je čisto, dobro zmleto žveplo (čisto je bledorumen, nečisto pa sivo-rumen), s katerim moramo vse trtne dele od vseh strani najmanj trikrat oprati. Prvikrat se zgodi to spomladi, kakor hitro so postali mladi poganjki dobropéd dolgi, drugokrat neposredno pred cvetjem in tretjkrat neposredno po cvetju. Ako bi pozneje v kljub temu opazili grozdno plesnobo v vinogradu, treba je napadene trte zopet žveplati.

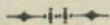
To delo pa moramo vsakokrat izvršiti le ob toplem, suhem, solnčnem vremenu, sicer žveplo nič ne pomaga. Celó na trte, ki so še rosne, ne smemo žveplo trositi. Če izpere dež žvepleni prah v 24. urah po žveplanju, treba delo takoj ponoviti, ko nastopi zopet ugodno vreme. Žveplati je treba zelo vestno in sicer tako, da so vsi deli enakomerno in popolnoma vprašeni, nikjer se ne sme nakupičiti žvepleni prah.

Žveplanje ima za vinogradske nasade cele okolice tedaj popoln in trajen uspeh, ako vsi vinogradniki o pravem času in večkrat žveplajo. S tem skupnim zatiranjem je edino zator glivic mogoč.

Grozdno plesnobo poznamo v Avstriji že nad 50 let. Na Dolenjskem se nje splošno pogubonosno širjenje opazva v zadnjih 10. letih. — Ker imamo v novih vinogradnih nasadih naloženega veliko narodnega imetja, ker je njih obdelovanje združeno z obilimi gmotnimi žrtvami in trudom, zato nikakor ne smemo dopuščati, da bi nam ta zajedavka uničevala sad našega truda-polnega dela. Radi tega je važno za posameznika tako, kakor za ves vinarski okraj, če žveplanje izvršujejo splošno, pravilno in ob pravem času vsi vinogradniki cele okolice, da po zanikrnosti, lenobi ali nebrižnosti

enega ali nekaterih posestnikov ne trpé vsi. Zato veljaj pravilo: Vsak vinogradnik žveplaj, in v naših krajih, kjer ta bolezen razsaja bolj ali manj vsako leto, ni čakati, da ista šele nastopi, ampak žveplaj naj se prvokrat koj, ko so mladike za dobro péd dolge! Žvepleni prah naj se nahaja natrošen na mladih zelenih trtnih delih, ko donese nanje veter trosje grozdne plesnobe in ga uniči takoj, ne da bi se moglo razviti podgobje glivice, ki bi zopet tros rodilo na škodo in v pogubo vinski trti in njenemu pridelku! Tu se mora svojstvo tega uničevalnega sredstva upoštevati: da žvepleni prah more pač uničiti tros grozdne plesnobe, in s tem zabraniti nadaljno razširjanje bolezni, ne more pa ozdraviti že bolnih jagod, listov in poganjkov.

Za žveplanje nam služijo posebne pušice in žveplalniki ali mehovi. Poslužujmo se torej vsi vinogradniki tega sredstva in sicer po navedenem navodilu, da si ohranimo vinsko trto in nje pridelek zdrav in nepoškodovan pred to zajedavko!

Politični pregled.

Državni zbor je bil dne 10. maja zaključen. Novo zasedanje se prične šele pozno jeseni. Storili poslanci v tem času niso nič, če izvezamo nekaj interpelacij, zaradi katerih pa vladni možje vseeno prav dobro spé. Več pisati o tem delovanju ni pametno.

Na Dunaju so imeli občinske volitve. V občinskem odboru je 136 kršč. socialcev, 20 liberalcev in 2 soc. demokrata. Liberalci so spet izgubili dva okraja. V prvostolnici cesarstva je liberalizem na tleh, in se zavedni možje brigajo z vso silo za narodno-gospodarska vprašanja na krščanski podlagi. Zato si pa s tem večjo vnemo „špogajo“ liberalizem po drugih manjših mestih in krajih. Kedo bo vendar enkrat tu ljudem razbistril oči, da od liberalizma ne bodo debeli in siti?

Stavka na Javorniku in Jesenicah je končana. Gospodarji tovarn so namreč delavcem obljubili, da jim do 15. junija zboljšajo stanje. Ozir te stavke bi še dvoje radi omenili. Reklo se je, da štrajk ni ne krščansk, ne katolišk. Morda pa je krščansko in katoliško delavcem trgati brez povoda že itak mali zaslužek? Braniti se krivice nam vera ne prepoveduje. Uči nas sicer spoštovati gosposke, a tega ne zahteva, da bi se dali izžemati nekaterim bogatinom na ljubo. — V tem boju za delavske pravice pisaril je „Slov. Narod“ v prilog kapitalistom in krivično nasproti slovenskemu delavstvu. Bodo menda kmalu spoznali delavci, kdo je njih pravi prijatelj.

Na Hrvaškem se je osnovala katoliška stranka, ki tudi izdaje svoj list „Hrvatstvo“. Je bilo sila treba, da se razjasnijo pojmi in narod polagoma otme liberalne pogube; zmedenost pojmov je bila od sile velika, škoda za narod v vsakem oziru nepopisna. Pod pretvezo narodnosti se je smelo vse, naj je bilo pametno ali neumno, нравno ali protinravno. Da ta pojav liberalcem, vladnim hinavcem in drugim takim samopridnežem ni všeč, se ume. Resnica pač povsod oči kolje!

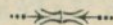
Italijanski minister Nasi, kateri se je izkazal velicega — goljufa in sleparja, jepobegnil. Govori se,

da so mu pomagali preko meje, sicer bi bil še ta ali oni velikih gospodov prišel v javnost z ne ravno lepimi rečmi. Čedne razmere v blaženi Italiji!

Srbski kralj se bo menda dal v kratkem kronati za kralja.

Armenci so morali spet okusiti jezo ljutega Turčina. Ker so se branili pred nasilnimi iztirjevalci davkov, napadli so jih z oboroženo silo in uganjali svoja grozodejstva. Škofa armenskega, ki se je potegnil za svoje rojake, so zaprli. Tako je: cel svet kriči po svobodi, a Turek sme s svojimi ljudmi delati kakor z živino!

Rusom se tudi na suhem godi slabo. Z velikimi izgubami se umikajo pred Japonci nazaj proti Mandžuriji. Dan na dan brzjav poročja: Rusi poraženi. Bojna sreča dosedaj Rusom pač ni bila mila. Bog dal, da je v prihodnje! Nekateri vesti zatrjujejo, da so Japonci na suhem in na morju tudi že zajeli glavno rusko trdnjavo Port Artur. Potrjena ta vest še ni.

LISTEK.

V RIM!

Sv. Peter v Vatikanu.

Konec.

Ko vstopiš v te velikanske prostore, se ne boš začudil. Prvi vtis je namreč tako velikanski, da človek onemi. Še le ko se sprehajaš delj časa po cerkvi sem in tja, še le tedaj se začneš čuditi. Podam le nekaj števil, da čislani bravec sprevidi, kake obsežnosti da je ta hiša Božja. Dolžina znaša 187 metrov, (malo več toraj ko naš veliki trg). Srednja ladija je visoka 44 1/2 m, široka je 26 m, stranski ladiji ste široki po 10 m, prečna ladija (ki tvori z glavno podobo križa) 62 1/2 m. Slopovi, pet jih je na vsaki strani in nosijo obok glavne ladije, so visoki po 24 m. Prostor, ki ga ta cerkev zavzame, meri 21.190 □ m. V notranjščini se nahaja 748 stebrov, 389 kipov, 290 okenj, 30 altarjev.

Pa ne samo ta velikanska razmerja store cerkev zanimivo in znamenito; umetnost ji daje nedosežen sijaj. Vse je tako pravilno in ubrano in skladno. Bogato sicer zlata in barv, a nič ne vpije. Skozi prostrana okna, zlasti skozi ona v visoki kupoli, lije polna svetloba v cerkev. Človeku je tako sladko in dobro pri srcu. Množica najrazličnejših umetnin v mozaiku, slikarji in kiparstvu človeka ne raztresa, marveč ga spodbuja in opominja: kraj, kjer stojiš je sveta zemlja.

Kristus Gospod je tu; kot vsepričujoči Bog v sveti hiši, kot Bog-človek v Zakramentu, ki ima svojo prelepo kapelo v desni ladiji. Veliko svetinj Gospodovih je tu; velik del sv. križa, sulica, ki je prebodla presv. Srce, potni prt, ki ga mu je podala usmiljena Veronika. Del pajčalona, s katerim si je kedaj Devica Marija zakrivala svoj obraz, se tudi hrani. Prvak apostolov, sv. Peter, ima tu svoj veličastni grob. Še pet drugih Gospodovih učencev počiva tu poleg evangelista sv. Lukeža. Brez števila ostankov raznih mučencev se tu časti. Pokopanih je tu, če prav vem, 36 sv. papežev in veliko znamenitih cerkvenih učencev in škofov tu čaka vstajenja.

Dejal sem: veličasten grob sv. Petra. To je pravzaprav tista privlačna sila, ki je že milijone in milijone romarjev privela v te velikanske prostore. Prvi vidni glavar cerkve tu počiva, a nad njegovim grobom opravlja presv. daritev njegov naslednik papež. Tu je skala in temelj cerkve, tu nje središče in ognjišče in gorišče, tu vir in podlaga edinosti in moči. — Visoko gori pod kupolo pa so v pisanem kamnu za vedni spomin besede Jezusove: „In peklenska vrata je ne bodo premagala.“ Komu bi ta obljuba Jezusova ne prevzela srca, da spet vzljubi svojo cerkev in se je ne sramuje in zanjo deluje ter trpi? Kje moreš apostolsko vero tako goreče moliti, kakor ob grobu njega, ki je temelj cerkve, čuvarice prave vere?

Koder se glavna in prečna ladija križate, sloni na štirih velikanskih slopih (vsak meri 71 m v obsegu) 44 m visoko od tal čudovita kupola. Nje obseg znaša 192 m, premer 42 m, visoka je od strehe do križa 94 m. Jabolko ima v premeru $2\frac{1}{4}$ m in pravijo, da je 16 oseb ob enem lahko v tem prostoru. — Pod tem čudom stavbarstva je grob sv. Petra. Po stopnicah se gre nizdolu v prostor, ki ima podobo polkroga; ob ravni črti tega polkroga so lepa pozlačena vrata; to je vhod v zidano vdolbino, koder počivajo telesni ostanki svetega Petra. Vstop splošno ni dovoljen in romarji poljubljajo neko kovinasto posodo pred tem grobom, na katero se polagajo paliji, predno se odpošljejo nadškofom. Ograja ob polkrogu meri 24 metrov, na nji je 89 rogu podobnih pozlačenih svetilk, ki gore noč in dan. Nad grobom ob ravni se črti polkroga je marmornat altar z velikanskim križem in velikanskimi svečniki. Tu sme maševati samo papež in le z njegovim izrečenim dovoljenjem kdo drugi. Nad altajem pa je baldahin iz bron, 28 metrov visok. Lep je sicer sam na sebi, umetno narejen, a precej kazi celo notranjščino cerkve, tako trdijo umetniki sploh.

Ne pričakuj, dragi bravec, da bi ti popisoval še druge znamenitosti te prve cerkve na syetu. Preveč je vsega, da bi si človek obdržal v spominu in znal potem tako popisati, da dobiš pravo podobo. To je treba videti, večkrat videti, potem ima človek kaj od tega. Samo popisovanje pa — e, škoda časa in papirja. Le eno še: cerkev sv. Petra je prekrasna podoba sv. cerkve Kristusove. Tam gledaš s telesnimi očmi čudovito lepoto in veličastnost in sijaj in vzvišenost sv. cerkve, kakor so jo najboljši umetniki umeli in znali v čutnih oblikah izraziti.

Težko se je posloviti od cerkve sv. Petra, a moram: tu nisem doma. Upam pa, da jo še vidim. Nikdar, nikoli pa se ne ločiva, dragi moj, od sv. cerkve Kristusove, ker tu sva pač zares doma, tu najbolj spravljena in najbolj preskrbljena. Glej le, da spoznaš dobro sv. cerkev, nje upravo, nje zgodovino, nje nauk, in verjel boš: „Peklenska vrata je ne bodo zmagale“.

Kratek pregled

o celokupnem delovanju novomeškega mestnega odbora in razvitku mesta v letu 1903.

Mestni zastop je bil sestavljen od sledečih udov: župan g. pl. Sladovič; svetovalci gg. Rosman Karol, Pauser Adolf ml., Umek Vinko; odborniki gg. Barborič Karol, Bruner Maks, Ferlič Ivan, Gandini Vajkart, Golia Ludovik, Guštin Adolf, Hočevar Anton, Kopač Leopold, Mogolič Josip, Mramor Miha, dr. Poznik Albin, Skale Otmar, Smola Albin. — Občinski zastop imel je v letu 1903 v vsem 14 sej, v katerih so se razne zadeve reševale. Zapisniki sej so se v „Dol. Novicah“ obelodanili, da se zbudi tudi v prebivalstvu bolj intenzivno zanimanje za mestne zadeve. Celo delovanje se deli na sledeča poglavja: Občinske zgradbe — nove zgradbe ni občina nobene zidala v tem letu, pač pa je pri obstoječih razna potrebna popravila izvršila, za katere se je izdalo 604 K 30 v.

Od obstoječih poslopij je občinska blagajna prejela skupno svoto 9929 K 92 v, po odbitku izdane svote za popravila ostane čisti dohodek 9525 K 62 v. Vsled sklepa občinskega odbora postavilo se je prepotrebno perišče na Krki, katero je posebno ob deževnem in zimskem času velika dobrota za prebivalstvo. Perišče je leseno in pokrito ter plava na sodčkah. Dolgo je 24 m ter stane 791 K 73 v. — Gradnje: Anton Hočevar na Glavnem trgu, Anton Jakaz v sv. Jurija ulici in se je tudi ulica razširila, Leopold Kopač prizidal v Frančiškanski ulici, Josip Medved dozidal svojo hišo v Tesarski ulici, A. Grom prezidal svojo hišo v Cerkveni ulici, dogradilo se je tudi poslopje c. kr. okr. glavarstva. Glede dovolitve raznih gradenj bilo je 16 oglelov na licu mesta.

Ulice. Vsled gradnje vodovoda bile so vse ulice, po katerih so se cevi vodovoda polagale, v jako slabem stanju, ter se je moralo iste deloma na novo tlakati, deloma posipati, nadalje uredile so se popolnoma na novo Cerkvena ulica, ulica „Med vrtmi“, zravnal oziroma odkopal Florijanski trg, ob državni Ljubljanski cesti pri drevoredu odstranili so se po-

stavljene mejni kamni ter tudi cesta s tem nekoliko razširila. Vse to ter snaženje mesta povzročilo je stroškov 999 K 17 v.

Kanalizacija. Vsled zgradbe vodovoda je vprašanje kanalizacije postalo jako nujno in akoravno ni bila že naprej v proračunu preliminovana dovoljna svota, se je ista tekom leta nabrala iz raznih postavk oziroma prihrankov.

Najdaljše in nevarnejše delo bila je izpeljava kanala od novega poslopja c. kr. okr. glavarstva po Ljubljanski oziroma Ločenski cesti do Krke. Isti ima dolžino 550 m in je zgrajen iz cevi ter stane 11.294 K 66 v. Zatem pride kanal od bolnice za silo po Bregu v dolžini 251.15 m, isti je napravljen v betonu in stane 2.079 K 98 v. Nadalje se je zgradil kanal v Cerkveni ulici in Florijanskem trgu v dolžini 187.70 m v betonu in je s kamenitimi ploščami pokrit, ter stane 2.428 K 85 v. Ter kanal po Ljubljanski cesti za odvod strešne vode s cevmi v betonu v dolžini 20 m, ter stane 118 K 78 v. Nadalje na glavnem trgu od hiše g. Hočevarja v betonu v dolžini 50 m, ter je stal 380 K. Upadne jame v vseh teh izdelanih kanalih, previdene so z železnimi rešetkami, a v primerni daljavi oskrbljene so z napravami (šifon), da ne okužijo zrak. Po celi črti kjer so letos izpeljani novi kanali, skrbelo se je za to, da so tudi vse privatne hiše izpeljale svoje odpadke, kakor tudi vso strešno vodo v iste, ter s tem tudi v zdravstvenem oziru korakalo naprej, ker prvi pogoj dobre kanalizacije je tudi skrb za ventelacijo v istih. Razen teh večjih kanalov, napravil se je še pri stari mesnici do Krke kanal v dolžini $35\frac{1}{2}$ m, ter tudi 4 m dolga mulda, kar je stalo 180 K, nadalje kanal ob cesti na Loko v dolžini 15 m in mulda v dolžini 25 m, kar je povzročilo stroška 50 K. Kanalov se je toraj napravilo v tem letu 1069 m, s stroškom 16.664 K 97 v.

Javna straža. Ista obstoji iz 1 nadstražnika in 3 stražnikov, pomnožila se je toraj v tem letu za 1 stražnika.

Razsvetljava. Svetilk je po mestu 73. Na novo se je postavilo 19 svetilk, ter stane razsvetljava — petrolej in druge potrebščine 1094 K 32 v. Glede razsvetljave se je mestno županstvo obrnilo na več tvrdk in ima sedaj razne načrte za razsvetljavo z elektriko, z acetylenom, z oljnim in z ogljikovim plinom, ter se to vprašanje sedaj rešuje.

Kopališče. Isto se je lansko leto popravilo z stroškom 276 K 66 v, a doneslo je čez poletje 273 K. Bilo bi nujno potrebno, da se v našem mestu napravi parna kopelj, kar je sedaj, ko imamo vodovod tudi lahko izpeljivo.

Vodovod. Z 1. oktobrom je mesto prevzelo vodovod v svojo oskrbo, ter je v svoji seji z dne 2. oktobra 1903 št. 1809 sklenil mestni zastop, da se od 1. januarja 1904 pobira 5% vodarina. S tem napravom se je Novo mesto oskrbelo z dobro pitno vodo, ter je ista velike važnosti za razvoj mesta.

Nova mestna hiša. Ker sedanja mestna hiša ne zadostuje več sedanjim potrebam, sklenil je mestni občni odbor v svoji seji 14. avgusta 1903 št. 1516 sezidati na sedanjem prostoru novo dvonadstropno hišo. Pritličje bode za policijo, to je stražnice in zapor; I. nadstropje bode imela hranilnica; a v II. nadstropju imela bode mestna občina svoj urad. Zidanje se prične v letu 1904.

Piše se nam:

Iz Novega mesta. [Poročilo o občnem zboru z dne 10. aprila 1904 okrajne bolnišne blagajne v Novem mestu.] Občni zbor vršil se je v nedeljo 10. aprila 1904 ob 3 uri, ker ob 2. uri ni bilo zadostno število delegatov. — Gosp. načelnik Simon pl. Sladovič otvori občni zbor, pozdravi navzoče gospode, ter jim predstavi navzočega c. kr. vladnega zastopnika gosp. Graselija. Na to pojasnuje natančno poslovanje v upravnem letu, da je imela bolnišna blagajna večjo svoto izgube na blagajnih doneskih, kateri so se morali odpisati pri gg. delodajalcih. V celem je pa največ tacih terjatev, koje se bodo sčasoma iztirjale. Za tem poroča o blagajniškem delovanju v letu 1903, iz kojega je razvidno, da je imela blagajna začetkom leta 1903 blagajnih članov 831, tekom leta jih je pristopilo 2291, izstopilo 2334. Delodajalcev, kateri so imeli svoje delojemalce pri blagajni zglašene, bilo je iz okraja Novo mesto 326, iz okraja zužemberk 50 in iz okraja Trebnje 47, skupaj

424. Povprečno bilo je zglašenih delavcev 1152. Tekom leta 1903 zbolelo je 683 članov, mej temi je bilo 280 ambulantnih, kateri so prejeli samo zdravniško pomoč in zdravila, ostali so bili oskrbovani skozi 7285 dni, pride povprečno na vsakega bolnika 18 dni, ter dobili denarne podpore 4.703 K 05 v. Posebej izplačalo se je oskrbovalnih stroškov bolnišnicam 2.780 K 40 v. Koliko se je izplačalo za zdravniško pomoč, zdravila, za upravne in druge stroške, je posamezno razvidno iz računskega sklepa za leto 1903, kateri je ob enem objavljen v časniku „Dolenjske novice“ mej inserati. Razvidao je tudi, da je znašal koncem leta 1903 rezervni zaklad 19.859 K 82 v. Ker se je morala v upravnem letu večja svota terjatev na blagajnih prispevkih kot neiztirjliva odpisati, se je rezervni zaklad znižal za 1.358 K 26 v, toraj na 18.501 K 56 v. Omeniti se mora, da se je število članov, kakor dohodkov nekoliko skrčilo, ker so bila dodelana večja dela, kakor vodovod in druge stavbe, katera so imela v delu večje število delavcev. Zdravniško so oskrbovali blagajniške člane gg. zdravniki: dr. Peter Defranceschi in dr. Ivan Vavpotič v Novem mestu, dr. Rudolf Weibl v Toplicah, dr. Otmar Weselko v okraju Trebnje in nekaj časa v okraju Žužemberk, proti koncu leta pa dr. Konvalinka; delavce pri tovarni v Rogu zdravil je tudi dr. Erich Schreyer v Kočevji.

Tekom upravnega leta morala je blagajna ovaditi delodajalce 49 krat c. kr. okrajnemu glavarstvu, zavoljo nezglasitve svojih delavcev. V upravnem letu 1903 vršil se je 1 občni zbor in 5 rednih sej, h katerim je bil vedno nadzorovalni odsek povabljen. Zavezinega zborovanja okrajnih bolnišnih blagajnic v Trstu vdeležila se je blagajna po svojem delegatu g. Ivanu Krajger. Po posredovanju zaveze okrajnih bolnišnih blagajni pri trgovinskem ministrstvu, dovolilo je za vse, pod njeno okrožje spadajoče blagajne, tikajoče se poštne odpošiljatve razven priporočene poštne, pavšaliranje poštne z dnem 1. februarja 1904. Razzodišče razsojevalo je tekotn upravnega leta v 7 slučajih pritožbe. Na to je poročal zastopnik nadzorovalnega odseka, o pregledovanju knjig, računov in denarja blagajniškega, ter izrazil, da je nadzorovalni odsek vse popolnoma v redu našel. Za tem se preide na volitev načelnitva, nadzorništva in razzodišča. Na predlog g. Krajgerja izvolijo se v načelnitvo per acclamationem sledeči gospodje od delodajalcev: Simon pl. Sladovič, Karas Ivan, Moravc Josip; od delojemalcev: Grebenc Franc, Karlin Franc, Krajger Ivan, Mirtič Anton, Seifert Konrad, Ziegler Konrad. Na predlog gg. Maloviča in Stefanoviča se vrši volitev v nadzorni odsek z listki. Izvolijo se od delodajalcev sledeči gg.: Ausec Josip, Malovič Matko; pa predlog g. Krajgerja per acclamationem od delojemalcev gg. Hrovat Ivan, Junc Matevž, Kosem Matko, Matoh Alojzij. V blagajniško razzodišče se enoglasno zvolijo gg. Damisch Josip, Stefanovič Dimitrija, Lenart Josip, Peterca Peter in Petrič Josip. Ko so volitve končane, poroča načelnik g. Simon pl. Sladovič, da se je obrtna zadruga obrnila na blagajno, da bi ista izdala natančen izkaz vseh zglašenih pomočnikov in učencev, potem pa vedno začetkom meseca spremembo za sodni okraj Novo mesto, v svrhu natančne kontrole zglašenja istih. Omeni pa na to, da je težavno take izkaze zgotavljati, stane obilo dela, ter je ugodnejše, da se oba zavoda poslužujeta s tem, da ima eden pri drugemu osebni pregled.

K raznim predlogom se oglasi: a) g. Malovič, in prosi, da se pusti bilanca tiskati v časopis Gospod načelnik pojasni nato, da je blagajna dolžna to storiti po svojih pravilih. — b) Predlog, da se pri izplačevanju podpore vdeležujejo tudi člani načelnitva, se enoglasno sprejme. c) Predloga za nastavitve posebnega blagajniškega zdravnika iz razlogov, da se zmanjšajo stroški ter zaradi laglje in bolj redne kontrole, ker bi tak zdravnik gotovo ne dajal raznim simulantom zdravniške potrdnice za podporo. Po daljši debati, katere so se udeležili razni člani, gospod načelnik pojasni, da bi z jednim zdravnikom ne moglo se shajati, ker je delokrog bolnišne blagajne preobširen, ker obseza tri sodne okraje. Nato se sprejme predlog, da se odpošlje vsem gospodom zdravnikom okrožnica v smislu, da varujejo interese okrajne bolniške blagajne vsestransko, posebno pa, da ne izdajajo zdravniške potrdnice za podporo osebam, katere niso tako bolne, da bi ne mogle brez škode za svoje zdravje delati. Gospod predsednik nadalje poroča obširno zaradi blagajniškega stanja, da se bode v bodoče

največ delalo na to, z oddajo vsakega bolnika v bolnico s poškodbo ali tako boleznijo, da se mora v bolnico izročiti. Da je bolnišna blagajna skrajno popustljivo postopala nasproti bolnikom, se razvidi iz tega, da je bilo le 7 pritožb na razzodišče. Postaviti se je treba zopet na prejšnjo pot in se morajo tudi delodajalci postaviti na isto stališče. Ta popustljivost se mora popolnoma ustaviti. Zato se bodejo letos vsi gg. zdravniki opozorili na to, da se zelo pozorno deluje v prid bolnišne blagajne. Od zdaj naprej bodo morali gg. delodajalci podpisavati potrdnice, koliko časa ni dotični bolnik dela opravljaj, da se omeji število simulantov. Končno g. Krajger izreče v imenu načelnitva in blagajniških članov načelniku g. Simon pl. Sladoviču vso čast in zahvalo za njegovo dosedanje enajstletno skrbno in trudapolno načelniško delovanje v korist bolniški blagajni in vsi navzoči gg. delegatje se temu priznanju pridružijo. G. načelnik se g. predgovorniku ter vsem članom bolniške blagajne za priznanje njegovih 11 letnih zaslug najtopleje zahvaljuje in obljubi, da kar največ mu bode mogoče v tem in z vso strogostjo delovati v korist bolniške blagajne. Na to se občni zbor ob 5. uri zaključí.

Iz Novega mesta. [Poročilo občnega zbora obrtne zadruge,] kateri se je vršil 17. aprila t. l., sklican ob eni uri popoldan. Ker pa ni bil prvi občni zbor sklepčen, se je drugi vršil ob 2. uri popoldan isti dan. Gospod načelnik Frančič otvori shod ter pozdravi navzoče, katerim predstavi vladnega zastopnika gospoda Grasselija, obrtnega inštruktorja g. Dr. Bloudeka, kateri je došel iz Gradca, g. Ivan Kregarja, zborničnega svetnika, g. Eng. Franchetija, načelnika obrtne zveze za Kranjsko, in g. pl. Sladoviča, mestnega župana, kateri se je prijaznemu vabilu odzval s tem, da je posetil s svojo navzočnostjo shod, vsem tem gospodom se izreka najtoplejša zahvala v imenu vseh članov obrtne zadruge. Po § 16 združnih pravil konstatuje načelnik sklepčnost zborovanja ter pojasni delovanje načelnitva od 14. decembra 1901 do dneva občnega zbora. Pojasni bilanco za upravno leto 1902 in 1903 ter navede dohodke in stroške. Dohodkov je bilo 1345.01 K, izdatkov 555.60 K, ostalo 31. decembra 1902 imovine 789.41 K. (Naloženo v hranilnici 481 K od navedene svote). — Imovina od leta 1902 789.41 K, dohodkov 312.— K, svota 1101.41 K, izdatkov 251.78 K, svota imovine 849.63 K, tirjatev pri članih, katera znaša dne 17. aprila 1904 820.— K. Skupaj 1669.63 K, kar se vzame na znanje in odobri. Pregledovalcem sta bila izvoljena gg. Urban Horvat in Dimit. Stefanovič, katera sta tudi račune za leto 1902 in 1903 pregledala in našla vse v najboljšem redu, kar sta potrdila z lastnoročnimi podpisi. Gospod Malovič, podnačelnik, poroča o nadaljnjem delovanju odborov sledeče: Odborovih sej je bilo 15, razun teh je bilo pet nesklepčnih vsled prepričle vdeležbe. Prošenj za samostojno izvrševanje je bilo vloženih 41, izmed teh se je 19 tim prosilcem podelilo, 22 pa odklonilo, ker niso se skazali z predpisanimi obrtnimi listinami. Uradno je došlo 10 vlog, katere so se v sejah rešile, iste so bile od ministerstva deloma odposlane po trgov. obrtni zbornici okrajnega glavarstva in županstev. Razne vloge so se rešile izven odbora. K sejam so bile predložene razne prošnje v presejo, ter tudi več ovadb od strani članov in nečlanov. Učencev je vpisanih s sklenjenimi pogodbami ob času obč. zbora 65, kateri pa ne obiskujejo vsi obrtno nadaljevalne šole, ker so izven okrožja, ali preveč oddaljeni. Za učence se je po pravilih vpeljal verski poduk obligatorično, kateri se vrši ob nedeljah od 2—3 ure popoldan. Vseh vpisanih članov je 435. (Radi pomočnikov se ne more podati natančni izkaz, ker niso pravilno naznanjeni). Obrti so zastopane po številu, največ je mlinarjev 76, pekarjev 48, čevljarjev 36, žagarjev 35, krojačev 28, kovačev 25, mizarjev 24, mesarjev 23, tesarjev 22, zidarjev 15, ključavničarjev 9, peršutarjev 7, šivilj 7, usnjarjev 6, opekarjev 6, kolarjev 6, sedlarjev 6, sladničarjev 5, klobučarjev 4, urarjev 4, slikarjev 4, izdelovalcev sode vode 3, kleparjev 3, dimnikarjev 2, sodarjev 3, brivcev 2, kamnosekov 2, strugarjev 2. Druge stroke obrtov so zastopane po jednega člana in sicer, podobarski, zlatarski, fotografski, konjaški, svečarski, dežnikarski, lončarski, vrvarski, ogiljarski, mlarski, žimničarski, in stavbeniški. Med temi so nekateri, ki imajo po dva obrta, zabelježenega imajo po jednega. Med člane obrtne zadruge spadajo tudi babice, katerih je po

številu 13. Radi spremembe pravil poroča g. Malovič, ter naglašja, kako veliko bi se dalo s tem doseči radi obrtnega reda, če bi smelo načelnitvo kaznovati vse tiste, ki se pečajo z obrtnimi izdelki, a nimajo zato izdanih koncesij (patentov). Marsikateri član zahteva, da naj prepreči obrtna zadruga, da ne bodejo se vmešavali tako zvani fušarji v obrtne stroke, ker niso sposobni dobrih izdelkov izgotoviti in tudi ne znajo, kaj tak izdelek stane, kateri se dobi pri takih za slepo ceno, kar je v škodo sposobnim obrtnikom, ki ne morejo s ceno tekmovali. Dosedaj so se enake pritožbe pošiljale na prvo obrtno oblast, to je na c. kr. glavarstvo v nadaljno presejo in kazni, bilo je pa le malo uspehov, ker slednji je zatajil resnico, če je le mogel, tako se dosedaj ni zamoglo odstraniti največje zlo, ki je v škodo obrtnikom. Radi tega bi bilo umestno, da bi smela že po obstoječih pravilih za svoje člane, tudi za take, ki niso člani, ko kljub temu izvršujejo obrt zadruga kaznovati, radi nereda. S tem bi se veliko preje napravil v združnem okrožju strogi red, ker bi imel slednji član nekako nadzorstvo v svojem obližju. Po pojasnilu obrtnega inštruktorja se pa ne dajo v toliko spremeniti pravila, radi tega ostane kakor doslej. Ker je pa govornik precej natančno pojasnil pred občinstvom, kako se malo briga c. kr. okrajno glavarstvo za ovadbe v zgorajšnjem smislu, da je več obrtnikov, kateri delajo po več let brez vsake koncesije, nekateri se še celo sestavajo brez da bi kdaj kaj plačali obrtnega davka, vzame to občinstvo z ogorčenjem v naznanje. Želeti bi pač bilo, da bi šla nam v tej zadevi obrtna politična oblast na roke, ker je to nje dolžnost, da varuje davkoplačevalce in kolikor toliko s tem pripomore k razvoju obrtnije. Obrtna zadruga po sedaj obstoječih pravilih ima pred vsem prvo nalogo, da napravi nekaki red, kateri naj bi bil v korist svojih članov. Gospod Kregar zbornični svetnik poroča o delovanju v zbornici, o nalogah, katere je sprejel od obrtne zadruge, nadalje razlaga o pomenu obrtnih združenj z ozirom na prejšnje čase, ko so bile osnovane v 11 stoletju tako zvane „cehe“ ali cunfti, od katerih so imeli obrtniki svoje koristi. Gledalo se je pred vsem na to, kdo je sposoben obrt izvrševati, da le istemu se je podelila koncesija. Nekako v 16 stoletju se je ista organizacija nahajala v najlepšem razvoju, da so se nahajali povsod premožni obrtniki, kateri so izdrževali po več pomočnikov. Ozir se je jemal tudi na to, v katerem okraju da pomanjkuje obrtov, da se v istem popolni, da ni tako, kakor dandanes, ako se enemu toliko ugodno godi, da zamore pošteno in dostojno živeti, se jih takoj oglasi cela tropa, ki se vničujejo med seboj toliko časa, dokler slednji ne izgine iz površja. Kmalu potem se je pričela vmešavati birokracija v ta združništva in jih nekako z svojim nadzorovanjem umetno vničevala, ter jih kolikor toliko ovirala v njih svobodi!

Za časa vladarstva Karola V. se je postavno vpeljalo zopet, da je imel vsak prosilec se skazati z dovoljenjem od svojih združenj, da ga iste priporočajo, da se mu sme podeliti koncesija. Zopet za časa Marije Terezije vladanja, to je bilo nekako 1676. leta, se je zopet več omejila svoboda obrtnih združenj s tem, da so marsikaj tem odtegnili v njih škodo, ter dali drugim, kateri niso se skazali člane teh združenj, brez ozira je isti zmožen, ali ne! Tako se je glasilo že istega leta, da je nastalo 84 obrtnikov brez, da bi se isti obrti kaj učili, to je pa bil skoro smrten udarec za obrtništvo, kar se še danes vidi sad istega odloka. Ni pa s tem dosegla birokracija dovolj uspehov, želela je še več, da izposluje svojim privržencem kapitalistom. Zakon, kateri je zopet izšel leta 1783 se je glasil, da sme slednji razprodajati obrtne izdelke, kar so preje smeli samo obrtniki mojstri. Krivda, kolikor v tem zadeva svoječasno ustavo, katera je bila v nekaterih točkah slaba, ali nepopoljena, seveda ni bila na isti višini, kakor je danes. Cesar Jožef je pričel delovati vsled 1826 leta izdane listine, kateri je svojemu kanclerju naročil, če tudi še le pozneje, to je bilo 18. avg. 1831, da ima isti sklicati zastopnike „ceh“ v določitev, kaj bi bilo storiti, da se obrtnija povzdigne. Dotična enketa je bila brez pomena, ker ni dosegla nikakih uspehov. Po viharjih letih 1848 in zopet 1856 se je marsikaj spremenilo v škodo obrtnikom, vsled splošne svobode. To pa ni povsem vzelo srčnosti posameznim obrtnikom in istim, ki so bili združeni v svojih „cehah“, ampak so delovali po svojih močeh na zboljšek v korist svojemu stanu. V letu 1883 so se zbrali neki

zastopniki in zastavili svoje moči v državnem zboru, a ker so bili v manjšini, ni bilo nikakih uspehov. Kljub temu niso mirovali, ampak dosegli, da se je sklicala v letu 1885 neka enketa, katera naj stori vse, kar koli je mogoče, da se opomore malemu obrtništvu, zopet so bile zraven zapreke, ker se je k temu povabilo tudi tovarnerje in s tem zopet vse pokopalo. Od tistega časa do danes se ni nič storilo, razun spremembe § 56 in 60 obrtnega reda, ki pa tudi ne obljubuje kakih koristi malemu obrtništvu, ker je kolikor toliko v spremembah ovir, ki nam ne koristijo.

Dalje sledi.

Iz Podgrada. Nesreča, ki je zadela reynega kmeta, ki stoji na pogorišču brez doma — vzbudila je sočutje po okolici, ki se razvidi v obilni dejanjski pomoči. Zlasti župljani iz župnije Brusnice so zelo vneti za nesrečneže, istotako iz župnije Stopiče in Toplice in drugi. Hvala jim!

Visokorodni gospod c. kr. okrajni glavar baron Rechbach ob vsaki priliki pokaže svoje blago in plemenito srce. V četrtek 28. aprila prišel je s spremstvom blagorodnega, mnogozaslužnega gospoda župana Josipa Zurca — da se je razdelila denarna podpora med pogorelece — v navzočnosti blagega in mnogozaslužnega gospoda A. Česenj-a (domačega župnika) in jednega občinskega svetovalca.

Plemenito delo, delo usmiljenja omenjenih gospodov, kaže pravo stran blazih čustev v bedi in nesreči do svojih podložnih. To je hvalevredna gorečnost, ki osrečuje nesrečnega kmeta slovenskega v nesreči.

Vsem imenovanim in neimenovanim dobrotnikom: „Bog plačaj!“ — Priporočajo se pogorelci i nadalje usmiljenim srcem, ker revščina i beda je velika.

Domače vesti.

(Konferenca) duhovščine za novomeško dekanijo bode 16. t. m. v Soteski ob navadni uri.

(Umrli je) dne 9. t. m. preč. g. Alojzij Kreiner, župnik v Črmošnjicah. Rojen je bil 27. aprila 1872 v Stari cerkvi na Kočevskem, v mašnika posvečen dne 10. julija 1887. V Črmošnjicah je bil od leta 1897. Bolehal je dolgo, a do zadnjega opravljal svojo službo. Pokopal ga je v sredo 11. t. m. ob 10. uri dop. mil. g. prošt dr. Seb. Elbert. Žalnega opravila se je udeležilo vkljub veliki oddaljenosti in neprikladnemu dnevu 14 duhovnih sobratov. Da so se domaci župljani udeležili polnoštevilno, se itak ume. Videlo se jim je, kako so čislali svojega dobrega župnika. Svetila mu večna luč! Osmina bo v sredo 18. t. m. ob 9. uri.

(Bolnišnica Usmiljenih bratov v Kandiji) uljudno naznanja občinstvu, naj se blagovoli popreje vprašati gledé vsprejema navadnih bolnikov, ker je bolnica prenapolnjena. Ponesrečenci se seveda vsikdar sprejmejo takoj.

(V bolnišnico Usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu) se je sprejelo meseca aprila 140 bolnikov, koncem marca 1904 jih je ostalo 84, skupaj 224. Od teh se jih je odpustilo: 81 ozdravljenih, 42 zboljšanih in 9 nezdravljenih. Umrlo jih je 5.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu aprilu 1904 je 244 strank vložilo 66.126 K 58 h, 211 strank vzdignilo 90.239 K 34 h, torej manj vložilo 24.112 K 76 h. 12 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 30.160 K — h, 151 menic se je eskomptovalo za 63.344 K — h. Stanje vlog 2.502.093 K 78 h. Denarni promet 378.042 K 51 h. Vseh strank bilo je 925.

(Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico), reg. zadruga z neomejeno zavezo, imela je meseca aprila 1904 prometa K 73.354.74. Vložilo je 73 strank K 27.778.87, dvignilo 67 strank K 15.597.42. Posojil je bilo danih 38 strankam K 11.977.—, a vrnilo K 2.616.—.

(Petdesetletnica) obstanka uniformirane mestne in meščanske garde godbe v Rudolfovem. Veselica se bode vršila dne 2. junija pri g. Ant. Müllerju ter začela ob 5. uri popoldne. Natančnejši vspeh bodo naznanili lepaki. Prosi se prav obilne udeležbe.

(Vabilo.) Vsi oni, kateri imajo izrecno mesečno plačo so vabljeni, da se v lastni korist dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer znajdejo v gostilni g. Maksa Brunner.

(Nove orglje) v kapiteljski in mestno-župni cerkvi v Novem mestu preskuševale se bodo v torek 17. t. m. S prijaznim sodelovanjem pevskega zbora slav. c. kr. gimnazije in slav. „Dolenjskega pevskega društva“ proizvajal bo cerkveni pevski zbor sledeče glasbene točke: 1. P. Hartmann pl. Ander Lan-Hochbrunn O. F. M.: S Francesco. Præludio et Coro finale. 2. G. Tartini (Padua, 1662—1770): Italijanska cerkvena arija. 3. Adoro Te devote. Koral. 4. I. Seb. Bach (1685—1750): Preludija za orglje. 5. G. Rihar: Čisto spočetje Device Marije. 6. Jožef Callaerts (organist pri stolnici v Antwerpenu in profesor za orglje na kraljevem konservatoriju): Op. 25. Priere. 7. Ign. Hladnik: Psalm 102. Za mešan zbor z bariton-solo in spremljavo orgelj. 8. I. G. Edvard Stehle (stalni kapelnik v St. Gallenu). Koncertna fantazija o cesarski pesmi, za orglje. Pričetek točno ob 8. uri zvečer. Kedor ima pravico do sedeža v cerkvi sicer, ima jo tudi ta večer; prosti prostori v prezbitoriju so odmenjeni slavnemu uradništvu. Vhod v prezbitorij je skozi zakristijo. Kapiteljska cerkev, ki se je po vneti skrbi sedanjega mil. g. prošta v kratkem dvignila skoro bi dejal iz razvalin in opustošenosti, dobi s temi orgljami nekaj ne samo zelo potrebnega, ampak zares lepega in veličastnega. Delo hvali in priporoča mojstra. — V torek ima občinstvo najlepšo priliko se samo prepričati o tem. Vspored je tako sestavljen, da se dá pokazati vse bogastvo, vsa moč in ves sijaj orgelj. Zastopani so najimenitnejši mojstri raznih narodov in raznih časov. Da stvar ni preenolična, so vmes pevske točke, ki naj kažejo tudi različne načine cerkvenega petja. Koralni, „Adoro Te devote“ je strogo cerkvena, Riharjeva pesem poljudna narodno-cerkvena skladba. Odlomek iz P. Hartmannovega oratorija kaže moderno koncertno glasbo na verski podlagi, isto tudi pri nas s tako vnemo in hvaležnostjo vsprejeti Hladnikov psalm 102. — Če ne bodo motili prepozno prihajajoči — bo ta večer nudil čudovit glasben užitek. — Slovensno blagoslovile in v bogoslužno rabo izročile se bodo orglje na binkoštno nedeljo ob 10. uri pred pontifikalno sv. mašo.

(Rotovž), ali staro mestno hišo so začeli te dni podirati. — Zidan je bil leta 1720. z — vinom. Bilo je namreč tisto leto vino silno slabo, pa so ž njim narejali malto. Stari stolp so podrli 2. junija 1856, ter potem pozidali novega. Sicer se pa rotovž na zunaj ni nič spremenil v teh 184 letih.

(Glasbeno društvo) se je osnovalo v Novem mestu. Predsednik je g. dr. Jak. Schegula.

(Pri občinski volitvi v Prečini) izvoljeni so bili naslednji gg: Franc Vintar iz Hruševca, županom; Anton Osolnik iz Muhaberja, 1 svetovalec; svetovalci: Rudolf Faleskini iz D. Straže, Jože Tomič iz Loke, Jože Murgelj iz Daljnega Vrha, Anton Košir iz D. Straže 88, Martin Krese iz G. Straže, Anton Derčar iz Sela. Volitev se je vršila dne 7. maja.

(Deželne zveze obrtnih zadrug za Kranjsko) občni zbor se je vršil 5. maja v Ljubljani. Novomeška obrtna zadruga je bila zastopana po štirih zaupnih možeh. Sklenilo se je, da se ustanovi bolniška blagajna za mojstre, in sicer obvezno v treh razredih in sicer: I. razred proti mesečnemu vplačilu 1 krone, vsled katerega vplačila se vleče tedensko v bolezn 10 kron, v slučaju smrti 50 kron za pogrebne stroške. II. razred proti mesečnemu vplačilu 1 krono 50 vin., bolniške podpore na teden 15 kron in pogrebnih stroškov 75 kron. III. razred mesečnega vplačila 2 kroni, bolniške podpore na teden 21 kron in pogrebnih stroškov 100 kron. Sklenilo se je tudi, da se učencem izdajo delavske knjižice šele ko postane pomočnik, seveda če učno dobo z vspehom dopolni. Razstava vajencev se še letos priredi v Ljubljani. Rešilo se je še več drugih važnosti za obrtni stan. Prihodnji občni zbor se vrši v Novem mestu. Želeti bi pač bilo, da bi vse obrtne zadruge spoznale važnosti za obrtni stan. Želeti bi pač bilo, da bi vse obrtne zadruge spoznale važnost zveze, katerih je 42 na Kranjskem. Ako bi vse pristopile in se iste še popolnile, bi štela zveze nad 16 tisoč članov obrtnikov, tako število, če bi bilo združeno pod jednim praporom, bi marsikaj lahko doseglo, kar v rastresenosti ni mogoče. Vsak član bode pač žrtvoval borih 30 vin. na leto, katere plača za prispevek k zvezi, od katere dobi lahko mnogokrat povrnjeno. Obrtniki! zadnji čas je, da se poprimemo

združenja in vsake priložnosti, ki nas k temu vodi, kajti le vsled lastne marljivosti in delovanja zamoremo pričakovati pomoči in zboljšanja za naš stan. Nobeden obrtnik naj ne zahteva, da bi drugi delali, med tem ko bi on držal roke križem. Vsak naj dela po svojih močeh k združenju, ker tukaj gotovo velja; eden za vse, vsi za jednega! ker le v združenosti je moč!

(Opomin) onim starišem, ki dajejo svoje otroke v učenje kake obrti, naj se preje prepričajo pri obrtni zadrugi, ima dotični mojster dovoljenje za samostojno izvrševanje obrti, tako imenovani „Patent“. Ako nima istega, je vsako učenje neveljavno po obrtnem redu. Za iste, ki so sedaj v učenju, enako velja. Vsaka pogodba se ima skleniti pri obrtni zadrugi pismeno, na vsake druge, druge sklenjene pogodbe se ne bodo več ozir jemal. — Načelnništvo obrtne zadruge.

(Važno za konjerejce na Dolenjskem.) Na predlog konjerejskega odseka je c. kr. vojno ministrstvo sklenilo, da pošlje k premovanju konj v Št. Jerneju na Dolenjskem dne 20. avgusta t. l. svojega zastopnika, da se prepriča o kakovosti in vrlosti konj te konjerejske pokrajine v svrhu nakupa odraslih konj za vojaško rabo ali pa mladičev (eno-, dve-, triletnih žrebet) za remonstke postaje. Ako pripeljani konji na zastopnika c. kr. vojnega ministrstva napravijo dober vtisk, ter jih ta spozna sposobne za vojaško rabo, ni izključeno, da se uvedejo v tem kraju semnji za nakup vojaških remont, ali pa mladih konj za remonstke postaje. V splošno korist se želi prav mnogobrojna udeležba. Pripomnjeno bodi še, da se iz istega namena razen kobil lahko na ogled pripeljejo tudi lepo rasli konji (skopljenci). — Samostojni konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

(Tečaji za odrasle vinogradnike.) Deželni odbor kranjski in Kranjska hranilnica sta dovolila večjo denarno podporo, da se priredé vsako leto vinogradniški tečaji v svrhu temeljitejše izobrazbe odraslih vinogradnikov v svoji stroki. Take tečaje bo prirejal deželni potovalni učitelj za vinstvo gospod Fr. Gombač v raznih vinorodnih krajih na Dolenjskem in Notranjskem. Vinogradniški tečaji se bodo vršili za iste udeležence vsako leto v dveh presledkih, in sicer prvič zgodaj spomladi 6 dni, in drugič po leti 3 dni zaporedoma. Da bo pa mogoče s takimi tečaji že letos pričeti, je deželni odbor odredil, da bo letošnji prvi poletni vinogradniški tečaj v Metliki meseca junija in sicer 9., 10. in 11. junija, v Trzinu pri Mokronogu pa 15., 16. in 17. junija. Vsak dan dopoldne od sedmih do devetih bo teoretičen pouk v sobi, od poldnesih do dvanajstih pa in popoldne od dveh do šestih se bodo izvajala praktična dela v trtnicah in v drugih nasadih. Vinogradniki iz črnomeljskega in metliškega sodnega okraja naj se zglasé pri kmetijski podružnici v Metliki, oni iz mokronoškega okraja pa naj se zglasé pri mokronoški kmetijski podružnici. Zglasiti se je pismeno ali ustno do 5. junija. Teh tečajev se sme sicer vsakdo udeležiti, tudi iz drugih krajev, podporo pa dobé le revnejši in ozira vredni, od podružnice ali županstva priporočeni mladeniči. Dotičniki dobé po 2 K na dan ter povrnjeno potnino, ako so čez 1 uro oddaljeni. Učni načrt za poletni tečaj bo obsegal najvažnejša, v tem času se vršéča poletna dela v vinogradih, matičnjakih in trtnicah; popis raznih trtnih škodljivcev in bolezn ter napravo in porabo raznih sredstev v njih pokončevanje; porabo umetnih gnojil; pripravljanje vinske posode; tehnično porabo namiznega in drugega grozdja; zakone in olajšave pri novonapravljenih trtnih nasadih itd.

(Pozor slovenske gospodinje!) Narodna zavest zahteva od vas, da podpirate našemu milemu narodu nebedno potrebno družbo sv. Cirila in Metoda. Kupujte zatorej edinole pralno milo družbe svetega Cirila in Metoda, katero je priznано najboljšo in od katerega ima družba svoje dohodke. Na drobno se prodaja v kosih po pol kilograma po 18 krajcarjev ali 36 vinarjev.

* * *

(Zanimiva knjiga.) Da bi slovenski narod natančneje spoznal velikega učenjaka in junaka Vego, založila je posojilnica in branilnica v Moravčah brošuro Jurij Vega (predaval Fridolin Kaučič v društvu „Zvezda“ na Dunaju dne 6. marca 1904). Cena komadu 20 vin. Čisti dobiček je namenjen Vegovemu spomeniku v Ljubljani. Naročila sprejema Anton Učakar v Moravčah.

(Ofertoriji) za največje in večje praznike cerkvenega leta. Zložil Ign. Hladnik Op. 48. I. zvezek. Cena 1 K. Dobiva se pri skladatelju. — Pametna misel, naše pevske zборе zalagati z ofertoriji, ki so lepi a tudi lahki, kakor ravno ta zbirka.

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Razne stvari.

* (Najbogatejši človek na svetu) je gotovo Amerikanec John D. Rockefeller. On ima eno milijardo dolarjev premoženja, v našem denarju 2500 milijonov kron. Rockefeller je rojen leta 1830 in kot šestnajstleten deček je imel samo 10 dolarjev. Rockefeller je izključni gospodar vsega ameriškega potrošnega, ki mu nosi na leto 100 milijonov kron čistega dobička. Druge milijone dobiva od raznih svojih železnic, rudnikov, tovarn itd.

* (Stare podkve.) Nič ni napačnejšega, kakor stare podkve trgati s parkljev. Ako se žebliji zadosti ne odpró, napravijo prevelike luknje, ko se jih trga iz parkljev. Večkrat se žebliji tudi odlomijo in konci ostanejo v parklju. Včasih se pri odtrganju podkve odtrga celo kos parklja, kar ima dostikrat za žival nevarne posledice.

Naznanila mestnega magistrata.

Zapisnik seje občinskega odbora v Rudolfovem z dne 29. aprila 1904. Navzoči: župan: g. pl. Sladovič; svetovalca: gg. Rosman, Umek; odborniki: gg. Brunner, Ferlič, Gandini, Golia, Hočevnar, Kopač, Mogolič, Mramor, Vidic; virilni glas: g. Ogoreutz; zapisnikar: tajnik Štukelj. Gospod župan konstatuje sklepčnost odbora, otvori sejo ter imenuje kot overovatelja zapisnika današnje seje g. Ferliča in g. Mramorja. — Predno se preide na dnevni red, se g. župan spominja 28. aprila t. l. umrlega bivšega dolgoletnega mestnega odbornika in svetovalca kakor tudi prvega predsednika mestne hranilnice g. Adolfa Pauserja, ki je bil veliko let vnet član za blagor mestne občine. G. župan pozivlje vse gg. odbornike, da v znak žalosti ustanijo raz sedežev ter vsliknejo: „Slava mu!“ — Nadalje predlaga sledeče: I. da se izrazi rodbini pismeno sožalje, II. da se mestni zastop udeleži korporativno pogreba, III. da se na glavnem trgu, kakor tudi po celi progji do pokopališča za časa spreveda prižgejo javne svetilke, IV. da se na dan pogreba namesto venca na krsto, podari mestnim revežem svota od 30 K. — Ti predlogi se soglasno z odobrenjem sprejmejo. — G. župan poroča, da je prejel hranilno knjižico z vloge 500 K od g. Krajčevih dedičev pod imenom: „Fani Pollakova miloščina“, od katere glavniice se imajo obresti vsako leto na vernih duš dan razdeliti dvema mestnima ubogima. — Nadalje je svoj čas g. Krajec za ubožni zaklad položil 50 K namesto venca na oder pokojnice, ter predlaga, da se dotična miloščina sprejme med zaklade mestne občine. Ta predlog se soglasno odobri. — Nadalje naznanja, da je umrla g. Frančiška Wepustek volila za uboge znesek 400 K s pristavkom, da se vsakoletne obresti med mestne uboge razdelijo. — To naznanilo se vzame s hvaležnostjo na znanje. — Na to se preide na dnevni red: 1.) Čitanje zadnjih zapisnikov z dne 18. marca 1904 št. 626 in z dne 22. aprila 1904 št. 704. Ad 1.) Zapisnika se prečitata ter odobrita. 2.) Poročilo županstva o rekurzu grajščine Ruprčevh proti gostiščini od najemnine za žago od g. F. Seidla. Ad 2.) G. župan prebere pritožbo g. d. Goriany-a glede odmere gostiščin od najemnine na žago ter pojasni celo zadevo s pristavkom, da je po informacijah popolnoma pravilno pobiranje najmarinskega novčiča v mestu od takih v najem oddanih podjetjih na podlagi izvršilnega ukaza o staninski prikladi v Rudolfovem in sicer po § 2. Po debati se sprejme soglasno, da se pritožba kot neutemeljena odkloni. — 3.) Poročilo županstva o prošnji g. J. Puca za odpust globe. Ad 3.) G. župan poroča, da se je g. Janezu Pucu naložila globa od 10 K zaradi tega, ker je na ulici skozveč dni imel gnoj, ne da bi ga bil tudi na ukaz županstva odstranil. G. Rosman v imenu policijskega odseka predlaga, da se globa od 10 K na 5 K zniža. Predlog policijskega odseka se soglasno potrdi. — 4.) Čitanje stavbenih pogojev za novo mestno hišo. Ad 4.) Isti se preberejo ter soglasno sprejmejo. — 5.) Volitev pregledovalcev mestnih računov za l. 1903. Ad 5.) G. Golia predlaga, da se izvolita kot pregledovalca računov g. Vidic in g. Brunner. Ta predlog se soglasno sprejme. — 6.) Slučajnosti. Ad 6.) G. župan poroča, da bo 18. junija t. l. dražba za oddajo šotornine in prostornine za 3 leta. Ker je svoj čas mestni zastop sklenil določbe nekoliko spremeniti, se otvori v tej zadevi debata. Po debati se sklene sledeče: Dražbeni pogoji se imajo primerno sestaviti in sicer na podlagi prejšnjih pogojev. — Ker je dnevni red končan, zaključí g. župan sejo.

Mestno županstvo v Rudolfovem naznanja, da se prošnje za podelitev Dolhof-ove ustanove vloži do 20. maja 1904, katero dobi 10 oseb po 8 kron. Pravico do te ustanove imajo v mestu stanujoči reveži.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Gosp. Fr. Možina, gostilničar, 2 K; gosp. Jos. Pavlin, krojač, 2 K; gosp. dr. J. Hubad, 10 K; gosp. profesor Jos. Komljanec, 10 K. Dobrotniki iz mesta in Kandije za mesec maj 39 K 60 h.

Za pogorelce na Sp. Pristavi

vposlali so na županstvo Šmihel-Stopiče sledeči častiti dobrotniki in dobrotnice podpore:

Njihovo veličanstvo cesar Franc Jožef 1500 K. Dolenjsko pevsko društvo 80 K. V Jakšetovi gostilni v Kandiji se je nabralo od trgovskih pomočnikov 10 K.

Vsem dobrotnikom najprisrnejša zahvala! Priporočuje se v nadaljno naklonjenost za uboge pogorelce!

Županstvo Šmihel-Stopiče.

Umrli so:

3. maja: Smolik Frančiška, hči c. k. sodn. oficijala, 17 let, sušica, h. št. 2.
4. maja: Lumpert Frančišek, sin mestnega sluga, 1½ leta, sušica, h. št. 8.
10. maja: Kastelic Marija, čevljarjeva žena, 53 let, naduha, h. št. 192.
10. maja: Bele Alojzij, davčnega iztirjevalca sin, 11 let, vnetje obistij, h. št. 243.

IZJAVA.

Podpisani Franc Božič, trgovec v Novem mestu prekličem vse, kar sem o svoji nečakini gospodični Katinki Božič žaljivega trdil, kot popolnoma neresnično in neosnovano.

V Novem mestu, dne 9. maja 1904.

(139)

Franc Božič.

Loterijske številke.

TRST, 30. aprila	6	59	44	18	89
GRADEC, 7. maja	59	4	67	65	83

Tržne cene dne 9. maja 1904 v Rudolfovem.

Imenovanje	Hektl. po		Imenovanje	Hektl. po	
	K	h		K	h
Šenica	13	66	Leča	11	71
Rž	12	36	Bob	9	76
Koruzna	10	40	Ajda	10	40
Oves	7	16	Proso	10	40
Ječmen	9	76	Soršca	12	36
Krompir	5	20	Lan	—	—
Fižol	11	04	Jajca po 11 za 40 vinarjev.		
Grah	11	04			

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

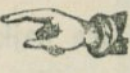
samo v zavojih z varstveno znamko
župnika Kneippa in z imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

ZAHVALA.

Prostovoljno gasilno društvo v Gradacu si šteje v prijetno dolžnost velecenjenim obiskovalcem veselice dne 1. majnika v nepričakovanem številu, izreči tem potom najiskrenejšo zahvalo za naklonjena darila v namenjeni nakup nove brizgalne.

(135)

J. Mazelle, načelnik.

 Kdor hoče dobro vino piti
 Mora k Jakšetu v Kandijo priti.
 Tam dobi se rizling, ortliber —
 — črnina, portugalce
 Ne bo se kesal nikdar Kranjc!

Globoko užaljenega srca javljam v imenu očeta, bratov in sester vsem sorodnikom, znancem in dobrotnikom prežalostno vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo, našo ljubljeno mater

Marijo Kastelic roj. Mikec

v torek 10. t. m. ob 9. uri zvečer po dolgi, mučni bolezni, večkrat prevedeno s sv. zakramenti za umirajoče v 54. letu njenega življenja, poklicati v boljšo večnost.

Pogreb rajne je bil v četrtek ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Drago pokojno priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ob enem se zahvaljujem slavnemu občinstvu, slav. gospej-nemu društvu sv. Vincencija in vsem gospodom sosedom za vse dobrote in požrtvovalnosti v bolezni in smrti naše iskreno ljubljene matere.

Zahvaljujem se čast. gosp. duhovnom in čast. gosp. oo. frančiškanom, kakor vsem onim, ki so v tako obilnem številu našo rajno mater spremili k zadnjemu počitku.

(137)

Ivan Kastelic.

Dne 3. maja ob 1. uri popoldne je Bogu Vsemogočnemu dopadlo našo iskreno ljubljeno hčerko oziroma sestro, gospodično

Frančiško Smolik

v 18. letu njene starosti, prevedeno s sv. zakramenti za umirajoče, k sebi v boljše življenje poklicati. Pogreb predrage rajne je bil v četrtek 5. maja ob polu 6. uri popoldne.

Tem potom pa izrekamo najlepšo in najprisrčnejšo zahvalo za vsa izkazana srčna sožalja povodom smrti predrage nam nepozabne pokojnice, kakor tudi za mnogobrojne obiske v bolezni, in sicer v prvi vrsti blagorodni gospej L. Schegula za premnoge izkazane dobrote ter za krasni nagrobni venec; in velecenjeni gospodični Angeli Detela za krasni sveži venec; potem vsem gospodičnam prijateljicam za krasni venec in šopke in za prijazno sveto pri pogrebu, kakor tudi šmihelski Marijanski kongregaciji, katera je s svojo navzočnostjo povišala že itak lepi pogreb. Nadalje bodi prisrčna zahvala slavnemu Dol. pevkemu društvu za krasno petje pred hišo in na grobu, kakor tudi vsem mnogobrojnimi častnim udeležencem pogreba naše umrle ljubljene.

Naj ljubi Bog vsem tisočero povrne!

(132)

Rodbina Smolik.

Zahvala.

Rodbina Pauser se povodom prebitke izgube iskreno ljubljenega očeta, gospoda

Adolf Pauser-ja

trgovca, cesarskega svetnika i. t. d.

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za mnogo-brojno spremstvo k zadnjemu počitku najtoplejšo zahvaljuje.

Posebno izreka iskreno zahvalo prečastiti duhovščini iz kapiteljna, častitim gg. oo. frančiškanom in usmiljenim bratom, slavnemu mestnemu županstvu in mestni hranilnici, slavnemu uradništvu, uniformirani meščanski gardi in godbi, požarni brambi, dolenskemu pevkemu društvu, dol. Sokolu itd., sploh vsem spremljevalcem za tako častno udeležbo pri pogrebu.

Isto srčno zahvalo izreka vsem p. n. darovalcem krasnih vencev.

RUDOLFOVO, 1. maja 1904.

(138)

Malo stanovanje

 je oddati.

Več pri upravnistvu „Dol. Novic.“

(141-3-1)

Graščina Zalog (Breitenau) pri
 Rudolfovem sprejme takoj
 dva konjska hlapca
 kravarja in deklo.

 Plačilo po dogovoru.

(140)

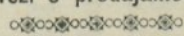
Hiša št. 258 v Rudolfovem

je takoj na prodaj pod ugodnimi pogoji. — Več pove lastnik g. Ludovik Ferlič, gostilničar in mesar v Rudolfovem, Glavni trg št. 62.

(112-0-3)

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril s 15. majem v lastni hiši št. 8 v Kandiji pri Novem mestu popolnoma novo urejeno

pekarijo v zvezi s prodajalno
 za moko

Po vsej moči se hočem potruditi, da bodem slavnemu občinstvu vedno postregel z dobrim in okusnim pecivom. Moko imam v vedni zalogi iz najboljših valjičnih mlinov. — Ob enem naznanjam, da se bode v moji pekariji jutraj ob 8. uri pekel

 domač kruh.

Slavnemu občinstvu se najprisrčnejše priporočujem za častito naklonjenost in obilen obisk ter bilježim

velespoštovanjem

(131-2-1)

Kandija, 15. maja 1904. Josip Vovk, pekovski mojster.

Razglas.

Podpisano županstvo naznanja, da se bode dne 18. maja 1904 ob 11. uri dopoldne v mestni pisarni vršila dražba za oddajo pobiranja šotornine in prostornine ob sejnih in tržnih dnevih v Rudolfovem za dobo treh let to je: od 1. junija 1904 do 31. maja 1907.

Izklicna cena je 5000 K.

Dovoljene so tudi pismene ponudbe, vložene do 18. maja 1904 do 11. ure, katerim pa mora biti priložena varščina 10% izklicne cene v gotovini hranilničnih knjižicah ali vrednostnih papirjih. Dražbeni pogoji so v pogled med uradnimi urami v mestni pisarni.

Mestno županstvo Rudolfovo,

dne 30. aprila 1904.

(119-2-2)

Prav lepa
in prostorna

prodajalna

v Novem mestu, na glavnem trgu št. 94 je z 18. avgustom 1904, pod ugodnimi pogoji za odnati.

Natančneje ravno tam.

(134-3-1)

(122-2-2)

 Iščem

prodajalko

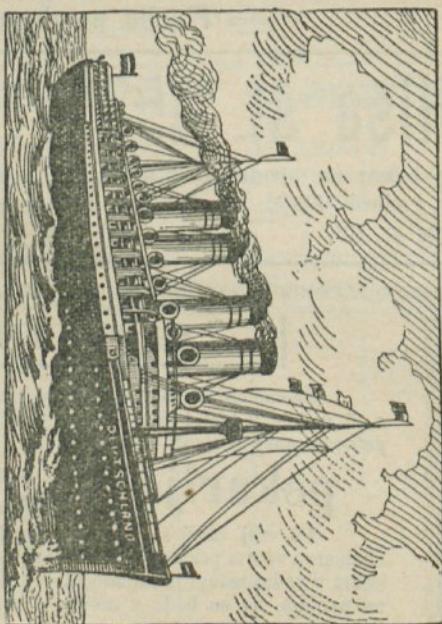
zmožno slovenskega in nemškega jezika, ki je popolnoma izurjena v trgovini z mešanim blagom, ter z dobrim spričevalom in poštenih starišev

JANEZ REPOUŠ, trgovec v Št. Janžu.

AMERIKO.

 Zelo znižane vozne cene

Sedaj 70 gld.

Preje 105 gld.

Ravno ista vožnja in postrežba
kakor preje.

(234-24-17)

Iz Ljubljane v Novi-York samo 70 gld.

 s prosto, dobro hrano že v Hamburgu
v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California itd. toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici; s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika-Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 kron are na moj naslov:
Fr. SEUNIG — Ljubljana — Dunajska cesta št. 31.

Samo
6 dni

Samo
6 dni

iz Havra v Newyork.

„Francoska prekmorska družba.“

Edina najkrajša črta čez Bazel, Pariz in Havre

AMERIKO.

Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek.

Vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino konces.
potovalna pisarna

Ed. SCHMARDA (129-24-1)

— v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6. —

blizo znane gostilne pri „Figovcu“.

POSESTVO (127)

 je na prodaj iz proste roke v prav dobrem stanu, obstoječe iz prav lepih njiv, travnikov in velikega gozda. Nahaja se vse v bližini domačije. — Natančneje se izve pri lastnici

Neži Lubi v Ločni pri Novem mestu.

Hotel „pri Zvezdi“ v Novem mestu.

 Vsak ponedeljek in torek
od 8. do 6. ure

plombovanje, operacije, zamena posameznih
zob in celih zobovij v kavčuku ali zlatu, z
nebesom ali brez njega, po najmodernejših
metodah

 zobozdravniška
ordinacija

Vsa zobnotehniška dela se izvršujejo
v koncesioniranem zobnotehniškem ateljeju

(115-0-2)

Otona Seydla.

Keil-ov lak

 najizvrstnejše mazilo za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela glazura za umivalne mize 45 kr.

Keil-ov zlati lak za okvirje 20 kr.

Keil-ovo črnilo za tla 45 kr.

Keil-ov lak za slamnike v vseh barvah
je vedno v zalogi pri

Adolf Gustin-u

v Rudolfovem.

(110-6-3)

Podstrešno stanovanje,
obstoječe iz dveh sob in kuhinje odda se z 1. julijem
v R. Dolenc-ovi hiši na trgu sv. Katarine. (130)

 Prodam po nizki ceni še dobro rabljivi
=šivalni stroj.=

(120-8-2)

Franjo Picelj, čevljar v Novem mestu.

(79-7-5)

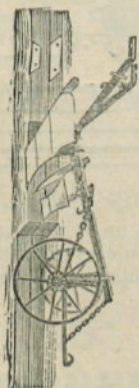
Zaloga:

FRAN ZEMAN, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24.

Motori Patent-Adam, najcenejša gonilna moč za kmetijstvo ali mlino
in žage, katerim voda primanjkuje; čez 4000 te vrste že v rabi,
stroški za eno konjsko moč v 1 uri 4—6 vin.; nobenega kurjača ni treba.
Klepalni stroj za kose, s katerim tudi ženske ali otroci kose in
redilna štupa za svinje, krave ali konje; živina hitro debeli in
postane krepkejši, tudi več boleznih se ohlani; 5 kom. stane 6 K.
Mlatilnice gepejni in drugi stroji najboljših vrst.

Berite, jako koristno!

Ustanovljeno l. 1360. **Kaplice sv. Marka.**

Te glasovite in nedosegljive "kaplice sv. Marka" se uporabljajo za zunanjo in notranjo
vporabo. Osobito odstranjujejo trganje in kolčenje po kosteh, nogah in rokah, ter izlečijo vsaki glavobol.
One delujejo nedosledno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejajo izmečke,
manjkati v nobeni mešični in kmetijski hiši.

Dobiva se samo: "Mestna
lekarna, Zagreb". — Raditega
naj se naroča naravnost pod
naslovom: Mestna lekarna, Za-
greb, Markov trg, števil. 50, po-
leg cerkve sv. Marka.

D-nar se pošilja naprej ali
povzame. Manj, kakor 12 ste-
klenic se ne pošlje. Cena je
naslednja in sicer franco po-
stavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 stek.) 4 K — v
2 ducata (24 stek.) 8 K — v
3 ducata (36 stek.) 11 K — v
4 ducata (48 stek.) 14 K 60 v
5 ducatov (60 stek.) 17 K — v

Na razpolago imam na tisoče priznanih pisem, katerih mi ni mogoče radi po-
manjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali "kaplice
sv. Marka" z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Stjepan Barić,
župnik; Ilija Mamuč, opankar; Janko Kisulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljančič, seljak; Sofija Vukelić,
šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg, števil. 50., poleg cerkve sv. Marka. Ustanovljeno l. 1360.

Zdravje je največje bogastvo.

Kdor ljubi

(78-24-5)

nežno, čisto lice brez pëg, mehko in gladko kožo ter
cvetočo polt, umiva naj se z znanim medicinskim

Bergmann-ovim lilijinim milom

(s znamko: 2 rudarja) trvdke BERGMANN & Co.
Draždane in Tečen ob Elbi.

Dobiva se tudi po 80 h komad pri lek. S. pl. SLADOVIČ-u in v
trgovini g. Alf. OBLAK-a v Novem mestu.

 Imam v kleti

= več sto hektolitrov =

pristnega belega in črnega vina, nekaj rakiije in brinovca ter
namiznega olja lastnega pridelka. Vse solidno postavljeno na
tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujmann,

(258-15-14)

posestnik in trgovec Vodnjan-Dignano, Istra.

POZOR!

 Ženske lase zmešane in rezane
kupujem na malo in veliko. Plačam
od zdaj mnogo višjo ceno. — S tem

opozarjam nabiralce las na moj naslov. — Ivan Svetec, brivec,
Rudolfovo, Glavni trg (nasproti mestne hiše). (272-24-13)

Zdravje je največje bogastvo.

Zahtevajte pri nakupu

(125-24-2)

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

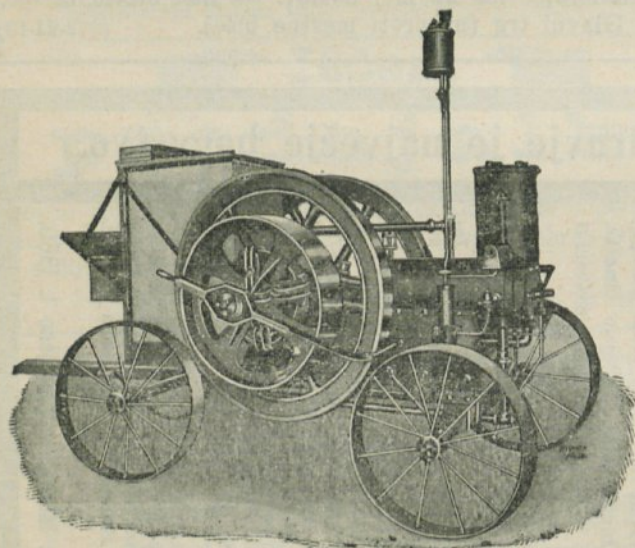
Pere izvrstno.

Varstvena znamka.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

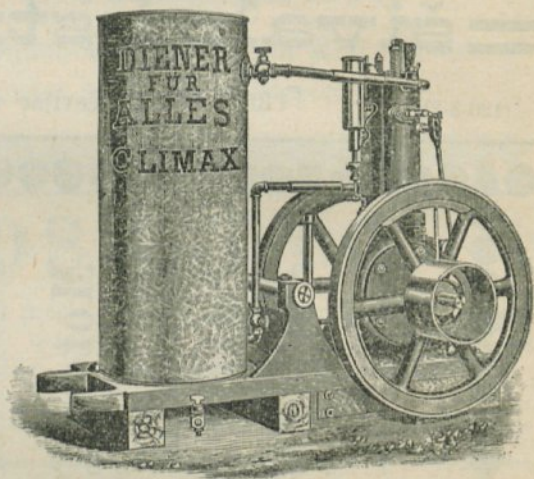
GEORG SCHICHT, Aussig. — Največja tovarna te vrste
Dobiva se povsod! na evropejskem ozemlju. Dobiva se povsod!

Motorje

na bencin
za poljedelstvo
in obrt
najnovejša gonilna moč

ter poljed. stroje, orodje
in stroje vsake vrste za
rokodelce, okove za stavbe
in pohištvo in sploh vso
železnino priporočata naj-
ceneje

Karol Kavšek-a naslednika

Ljubljana

Schneider & Verovšek

Dunajska cesta 16.

(97-3-3)

Ceniki razpošiljajo se na zahtevo brezplačno.

Sprejme se

kovaški pomočnik,

kateri zna dobro vozove izdelovati, pri Petru Gorupiču, kovaškemu
mojstru v Kandiji pri Rudolfovem.

(121-3-2)

Lepo obhajilne podobice

dobivajo se v prodajalni
J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

Prodaja

po

originalnih
tovarniških cenah
po predležečih
tovarniških cenikih.

Glavna zaloga

za Rudolfovo
pri

Franc-u PLETERSKI
trgovina z mešanim
blagom.

Vsaka res praktična gospodinja,

katera dobroto email kuhinjske posode ne le po čisti
zunanosti barve, temveč samo le po nje vstrajnosti,
trpežnosti pri rabi in nizki ceni čišča, kupuje dandanes
edino le sivo emailirano

secesijon-email- kuhinjsko posodo

komanditne družbe P. WESTEN, Šopronj-Ligetfalu.

Glavna zaloga

za Rudolfovo
pri

Franc-u PLETERSKI
trgovina z mešanim
blagom.

Prodaja

po

originalnih
tovarniških cenah
po predležečih
tovarniških cenikih.

(63-6-5)